

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 23, 19. august 2021

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- **REGLER OG TILSKUD**
- Efterafgrøder - betydning af sen såning
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
- Sprøjteopfølgingskurser

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

I disse dage holder de fleste øje med vejrudsigten, både for at være klar, når høsten igen bliver mulig, men også da efterafgrøderne gerne skal sås i disse dage. Den 20. august er en central dato i forhold til efterafgrøderne, men løbet er ikke kørt, selvom de først etableres efterfølgende. Der er dog en del regler på det område, så se afsnittet til sidst i denne TILVÆKST for at få styr på muligheder og konsekvenser.

Vinterraps

Der er stadig en del raps, som enten ikke er sået eller kommet op, men når rapsen kommer op, går der ikke lang tid, før det er relevant at tage stilling til om spildkorn og græsser skal bekæmpes nu eller senere med Kerb.

Mod **spildkorn** kan bruges Focus Ultra og Agil. Kornarterne har forskellige følsomhed, vårbyg er mest følsom, efterfulgt af vinterbyg, hvede og rug som er mindst følsom. Dosis afhænger derfor af hvilke arter du har, se intervaller herunder.

Agil 100 EC + spredeklæbemiddel (0,15-0,35 l/ha tilsæt spredeklæbemiddel <0,2 l/ha). Prisen er 37-77kr.

Focus Ultra + Dash (0,3-0,7 l/ha + 0,5 l/ha Dash). Prisen er 74-150 kr./ha.

Begge midler må kun bruges hvert 3. år på arealet. Har du også problemer med rajgræs foretrækkes 1 l/ha Focus Ultra, som har bedre effekt end Agil 100 EC.

Mod **græsukrudt**, bruges samme midler, men generelt højere dosis. 1 l/ha Focus Ultra foretrækkes mod rajgræs. Mod væselhale har kun Kerb virkning.

Rapsjordlopper

Billede 1 Rapsplanter med gnav af rapsjordloppen. Til forskel fra gnav af snegle kan gnav af rapsjordlopper genkendes på de små huller midt på bladpladen (Foto: Jens Peder Pedersen, SAGRO).

Da de effektive bejsmidler ikke længere er i brug, er det endnu vigtigere end tidligere at holde øje med rapsjordlopper. Frem til rapsen har 4 løvblade skal du holde øje. Der anbefales bekæmpelse allerede, når 10 % af bladarealet er bortgnavet.

Til bekæmpelse anbefaler vi 0,1-0,15 l/ha Lamdex eller 0,05-0,075 l/ha Kaiso Sorbie.

Græs og rod ukrudt i stub

Har du behov for bekæmpelse af kvik efter høst, så vent med bekæmpelse til kvikken har 3-4 blade og dermed tilstrækkelig bladmasse til at optage og transportere glyphosat ud i rødderne. Kan dette ikke nås vil det som regel være bedre at vente til 1. oktober med behandling og så vårsæd i stedet.

I marker med græsukrudt, der spredes som frø, eksempelvis hejre, kan en øverlig strigling fremme fremspiring før græsset bekæmpes.

REGLER OG TILSKUD

Efterafgrøder – betydning af sen såning

Af planterådgiver Susanne Frydendal Nielsen

Den 20. august er en central dato for efterafgrøderne. Dette er fristen for både rettidig såning af efterafgrøder og høst af dæksæd på MFO-græsudlæg. Det er dog muligt at udskyde både såning og høst af dæksæd over MFO-græsudlæg, men det kræver genindsendelse af Fællesskema eller Efterafgrødeskema og kan desuden medføre enten kvælstofreduktion næste år eller udskudt destruktionsfrist. Samtidig giver det også lempeligere vilkår, hvis du får kontrolbesøg. I det følgende giver vi et overblik over, hvordan du håndterer det, hvis du ikke kan nå at etablere efterafgrøderne før 20. august, og hvilken betydning det har.

Krav til dækningsgrad afhænger af såtidspunkt

Når du indmelder senere etablering af efterafgrøderne, opnås den fordel, at dækningsgraden i en kontrolsituation nedsættes. Hvor meget, den nedsættes, kan ses i tabel 1. Det betyder eksempelvis, at hvis du har sået efterafgrøder d. 26. august, og får besøg af kontrollen d. 27. september, så skal efterafgrøden dække mindst 5 %. I en mark der kontrolleres samme dag, med efterafgrøder sået senest d. 20. august, skal dækningsgraden være mindst 30 %. Du bør derfor melde det ind hvis såningen er forsinket.

Vær opmærksom på, at i de tilfælde, hvor der står at kravet er 0 % dækning i tabel 1, skal der være synlige tegn på

etableringen af efterafgrøder, fx i form af udsæd eller fremspiring.

Tabel 1 Oversigt over minimum dækningsgrad afhængig af såtidspunkt, og hvornår marken kontrolleres.

Periode hvor kontrollen gennemføres	Seneste såtidspunkt for efterafgrøder (Mindstekrav til dækning)			
	20. august	24. august	28. august	7. september
11. september til 14. september	15 %	0 %*	0 %*	0 %*
15. september til 20. september	20 %	5 %	0 %*	0 %*
21. september til 25. september	25 %	10 %	0 %*	0 %*
26. september til 1. oktober	30 %	15 %	5 %	0 %*
2. oktober til 6. oktober	35 %	20 %	10 %	0 %*
7. oktober til 20. oktober	40 %	25 %	15 %	10 %

*Der skal dog være synlige tegn på etablering af efterafgrøder i form af fx udsæd eller fremspiring.

Konsekvensen af etablering efter 20. august

Efterafgrøder, der sås efter 20. august, får konsekvens afhængig af hvilke typer efterafgrøder, der er tale om.

MFO efterafgrøder

Må tidligst destrueres mindst 8 uger efter såning og tidligst d. 20. oktober. Se tabel 2

Pligtige, husdyr efterafgrøder samt målrettede efterafgrøder

Såning efter 20. august resulterer i nedsat kvælstofkvote i høståret 2021-2022. Jo senere der sås, jo mere nedsættes kvoten pr. ha der er sået sent, se hvor meget i tabel 3.

MFO græsudlæg

Høstes dæksæden efter 20. august, må græsudlægget tidligst destrueres d. 2. november, hvorimod det må destrueres fra d. 20. oktober, når dæksæden er høstet senest d. 20. august.

Sørg for tilstrækkelig udsædsmængde

Efterafgrøder sået senest 20. august skal have en dækning på mindst 15 % d. 11. september (se tabel 1). Efterafgrøder sået i disse dage skal altså i løbet af 22 dage kunne dække 15 % af jorden – dermed er det vigtigt at sørge for tilstrækkelig udsædsmængde og bruge arter, der fylder noget, se billede 2, hvor kornet fylder for lidt til at opfylde kravet.

En blanding kunne eksempelvis være 10-12 kg olieræddike og 50 kg korn pr. ha. Kornet kommer ikke til at fylde ret meget, når det sås nu, men til MFO efterafgrøder er det et krav, at efterafgrøderne skal bestå af en udsæt blanding. Dækningsgraden opfyldes derfor primært af olieræddiker.

Billede 2 Efterafgrøden blev etableret ved spredning og strigling efter høst ca. 18 august. Der var kun sået 25 kg

vårbyg og 25 kg havre. Billedet er taget d. 9. oktober 2020, samme dag blev markens dækningsgrad underkendt ved kontrol, da de udsåede efterafgrøder ikke dækker nok (kravet er 40%). Det er i stedet ukrudt der udgør det meste af dækningen (Foto: Niels Holmgaard, SAGRO).

Mulige alternativer

Der er også en række alternativer, der stadig kan tilmeldes for at opfylde kravene, hvis det ikke er muligt at få sået efterafgrøderne. Mulighederne afhænger af efterafgrødetypen.

Pligtige og husdyrefterafgrøder

- Tidlig såning af vintersæd. 2 ha vintersæd sået senest d. 7. september erstatter en ha efterafgrøder
- Frøgræsstub der efterfølges af vårsæd
- Pligtige efterafgrøder kan opspares, så måske har du overskud i "efterafgrødebanken" der kan dække for dette år. Spørg din planterådgiver om din beholdning.

Målrrettede efterafgrøder

- Samme muligheder som ved pligtige efterafgrøder, men de kan kun erstattes af arealer i samme ID15område.
- Desuden mulighed for at afmelde målrrettede efterafgrøder og få kvote træk på hhv. 150 og 93 kg N/ha (ved brug af hhv. over eller under 80 kg N/ha i husdyrgødning.)

MFO efterafgrøder

- Andre "frie" græsudlæg der er udlagt i år, men senest d. 30. juni.

Giv din planterådgiver besked når du har fået sået alle efterafgrøder

Rettelserne mht. hvor og hvornår efterafgrøderne er sået, og eventuel udskudt høst af dæksæd på MFO-græsudlæg skal meldes ind senest d. 10. september. Din planterådgiver vil dog gerne vide det tidligere, men først når alle rettelser er på plads og alle efterafgrøder er sået, så der kun skal laves rettelse én gang.

Tablet 2 Tidligste destruktionsfrist for MFO-efterafgrøder, afhængig af etableringsdatoen.

Etablering af MFO-efterafgrøder	Destruktionsdato for MFO-efterafgrøder
21.-25. august	20. oktober
26. august	21. oktober
27. august	22. oktober
28. august	23. oktober
29. august	24. oktober
30. august	25. oktober
31. august	26. oktober
1. september	27. oktober
2. september	28. oktober
3. september	29. oktober
4. september	30. oktober
5. september	31. oktober
6. september	1. november
7. september	2. november

Tablet 3 Nedsættelse af kvælstofkvoten i 2021-2022 i forbindelse med udskydelse af såtidspunktet for pligtige efterafgrøder og husdyrefterafgrøder. Kvote træk afhænger af hvor meget husdyrgødning, der er tildelt på bedriften i 2019/2020. Tallene for kvotereduktionen er rettet, da de er blevet sænket en anelse i år.

Etableringstidspunkt	Kvote træk	
	< 80 kg N/ha i husdyrgødning	> 80 kg N/ha i husdyrgødning
21. – 24. august	15 kg N/ha	24 kg N/ha
25. – 28. august	26 kg N/ha	42 kg N/ha
29. august – 7. september	40 kg N/ha	65 kg N/ha

ARRANGEMENTER OG KURSER

Sprøjteopfølgingskurser

Har du brug for et opfølgingskursus til sprøjtebevis/certifikat, har vi planlagt en række kurser, som ses af listen herunder.

Hvis du sprøjter i grovfoder eller kartofler, bør du tilmelde dig et af de målrettede kurser for netop disse driftsgrene. Dermed får du mest muligt med hjem - ud over selve beviset.

Alle kurserne er kl. 8.30-16.00.

Tema Salgsafgrøder

- Mandag den 13. september - SAGRO Billund
- Torsdag den 23. september - SAGRO Herning
- Onsdag den 13. oktober - SAGRO Herning
- Torsdag den 28. oktober - SAGRO Billund
- Mandag den 1. november - SAGRO Holstebro
- Onsdag den 3. november - SAGRO Herning
- Mandag den 8. november - SAGRO Esbjerg
- Onsdag den 10. november - SAGRO Billund
- Torsdag den 18. november - SAGRO Herning
- Onsdag den 15. december - SAGRO Esbjerg

Tema Grovfoder

- Mandag den 15. november - SAGRO Billund
- Mandag den 22. november - SAGRO Herning
- Onsdag den 24. november - SAGRO Esbjerg
- Torsdag den 9. december - SAGRO Holstebro

Tema Kartoffler

- Torsdag den 2. december - SAGRO Billund
- Mandag den 6. december - SAGRO Herning

Pris

Den samlede pris for kurset er 756 kr. (deltagergebyr på 126 opkræves af Dalum, forplejning og bog på 630 kr. opkræves af SAGRO)

Tilmelding

Du tilmelder dig ved først at finde det kursus du vil på heroppe på listen, klik på linket direkte ind på voksenuddannelse.dk, klik på Tilmelding og log ind med NemID, (hvis du har en virksomhed, fortsætter som virksomhed) og udfyld spørgsmål. Du kan søge om VEU godtgørelse samtidig med tilmeldingen (892 kr. som er skattepligtig). Har du brug for hjælp til tilmeldingen, kan du kontakte Majken Helsgaard, Dalum, på tlf. 63132711.

Bemærk: Hvis du er ansat på et landbrug, er det din virksomhed (arbejdsgiver), som skal tilmelde dig, for at virksomheden kan opnå VEU-godtgørelse.

Ønsker du ikke at søge VEU-godtgørelse kan du tilmelde dig hos vores sekretærer:

- Jytte Burgdorf, tlf. 7660 2491, mail: jyb@sagro.dk
- eller Hanne Futtrup, 9629 6643, mail: hfn@sagro.dk

Om kurset

Opfølgingskurset udbydes som AMU-kursus i samarbejde mellem Dalum Landbrugsskole og SAGRO. Grovfoder- og kartoffelproducenter opfordres til at vælge de målrettede kurser.

Husk efter endt kursus at autorisere dig i Miljøstyrelsens **MAB-system**, samt tilknytte din autorisation til Virksomhedens CVR-nr.

Det opdaterede bevis er gyldigt i 4 år.